

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ע'דף of סנהדרין
Some of the topics we will learn about include:

בן סורר ומורה

The Gemara discusses the circumstances when we do or do not execute the wayward son who stole from his parents and indulged in meat and wine, including:

בשר ויין

He is only liable for consuming meat and wine;

שיעור

The amount he must consume;

בשר ויין בזול

He is only liable if he buys meat and wine cheaply and consumes them;

מזיג ולא מזיג

בשיל ולא בשיל

He is only liable for eating partially cooked meat and drinking semi-diluted wine;

A

בן סורר ומורה

בשר ויין

שיעור

בשר ויין בזול

מזיג ולא מזיג
בשיל ולא בשיל

B

בשר מליח ויין מגיתו

He is not liable for eating salted meat and fresh wine;
אכל בחבורת מצוה

He is not liable if he ate with a group gathered for a mitzvah purpose;

אינו חייב

עד שיאכל בחבורה שכולה סריקין

He is only liable if he eats in the company of worthless individuals;

B

בשר מליח
ויין מגיתו

אכל בחבורת מצוה

אינו חייב
עד שיאכל בחבורה
שכולה סריקין

- C** אכל בעיבור החדש
He is not liable if he ate at the meal intended to publicize when בית דין allows for a full month and pushes off ראש חודש;
אכל מעשר שני בירושלים
He is not liable if he stole money of שני מעשר, and bought meat and wine in ירושלים;
אכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
He is not liable if he ate forbidden foods;
- נח
The Gemara discusses נח's drunkenness, what חם did to him, and its ramifications for them both.
- עץ הדעת
The Gemara cites three opinions as to the identity of the עץ הדעת.

C

אכל בעיבור החדש

אכל מעשר שני בירושלים

אכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

נח

עץ הדעת

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

מאימתי חייב

משיאכל תרטימר בשר

וישתה חצי לוג יין האיטלקי

The תרטימר, which is half a מנה, of meat, and drinking half a לוג of fine wine.

Rashi adds;

בחמרא אחרינא

אינו חייב בחצי לוג

If he drinks ordinary wine, he is only liable if he drinks a greater amount.

However,

רבי יוסי אומר

מנה בשר ולוג יין

He is only liable if he consumes a full מנה of meat and drinks a full לוג of wine.

The Gemara lists many requirements for a boy to become a בן סורר ומורה:

1.

אינו חייב

עד שיקח בשר בזול ויאכל

יין בזול וישתה

He is only liable if he buys meat and wine cheaply and consumes them. And as Rashi explains

אבל ביוקר

לא שכיחי ליה מעות לגנוב כולי האי

ולא מומשיך

He cannot easily steal enough money for expensive meat and wine, and so we are not concerned that he will get accustomed to it and steal habitually.

1

מאימתי חייב
משיאכל תרטימר בשר
וישתה חצי לוג יין האיטלקי

The תרטימר, which is half a מנה, of meat, and drinking half a לוג of fine wine.

Rashi adds;

בחמרא אחרינא

אינו חייב בחצי לוג

If he drinks ordinary wine,

he is only liable if he drinks a greater amount.

רבי יוסי אומר

מנה בשר ולוג יין

He is only liable if he consumes a full מנה of meat and drinks a full לוג of wine.

Requirements for a boy to become a בן סורר ומורה:

1

אינו חייב
עד שיקח בשר בזול ויאכל
יין בזול וישתה

He is only liable if he buys meat and wine cheaply and consumes them.

And as Rashi explains

אבל ביוקר

לא שכיחי ליה מעות לגנוב כולי האי

ולא מומשיך

He cannot easily steal enough money for expensive meat and wine, and so we are not concerned that he will get accustomed to it and steal habitually.

2

2. The Gemara cites two contradicting statements:

1. אכל בשר חי ושתה יין חי
אינו נעשה בן סורר ומורה
He is NOT liable for eating raw meat and undiluted wine.

2. אינו חייב
עד שיאכל בשר חי
וישתה יין חי
He is ONLY liable for eating raw meat and undiluted wine.
Therefore, the Gemara explains the second statement as
יין חי
מזיג ולא מזיג
He is only liable if he consumes semi-diluted wine, since it is more enjoyable and he might crave it, and
בשר חי
בשיל ולא בשיל
He is only liable for eating partially cooked meat, in the manner of thieves, who are always on the run, because he becomes accustomed to eating as they do.

3. אכל בשר מליח ושתה יין מגיתו
אין נעשה בן סורר ומורה
He is not liable for eating salted meat and fresh wine, since he will not crave these inferior foods.

2

2

**אינו חייב
עד שיאכל
בשר חי
וישתה יין חי**
*He is ONLY liable
for eating raw meat
and undiluted wine.*

1

**אכל בשר חי
ושתה יין חי
אינו נעשה
בן סורר ומורה**
*He is NOT liable
for eating raw meat
and undiluted wine.*

?

Therefore, the Gemara explains the second statement as

**בשר חי
בשיל ולא בשיל**
*He is only liable for eating
partially cooked meat,
in the manner of thieves,
who are always on the run,
because he becomes accustomed
to eating as they do.*

**יין חי
מזיג ולא מזיג**
*He is only liable
if he consumes
semi-diluted wine,
since it is more enjoyable
and he might crave it,*

3

**אכל בשר מליח ושתה יין מגיתו
אין נעשה בן סורר ומורה**
*He is not liable for eating salted meat and fresh wine,
since he will not crave these inferior foods.*

- 3 The Gemara digresses and cites several statements regarding the positive and negative effects of wine:
1. The Pasuk says;
תנו שכר לאובד ויין למרי נפש
And the Gemara explains
לא נברא יין בעולם
אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים
Wine was created to comfort the bereaved and to reward the wicked for their Mitzvos in this world.
 2. The Pasuk says
אל תרא יין כי יתאדם
And we expound
אל תרא יין שאחריתו דם
Do not overindulge in wine, because it can lead to one's death.
 3. The Pasuk says
יין ישמח לבב אנוש
Now,
זכה משמחו (YeSHamach)
לא זכה משמחו (YeSamach)
The Pasuk discusses wine, and uses an expression of destruction, but it is read as an expression of gladness. This depends whether one utilizes it properly.
 4. The Pasuk says
וייקץ נח מיינו
ודיע את אשר עשה לו בנו הקטן
He awoke from his drunken slumber and realized what חם had done to him.
It is a מחלוקת whether
סרסו
חם castrated him, or
רבעו
He sodomized him.
And the Gemara concludes that he actually did both

3

The positive and negative effects of wine

1

תְּנוּ שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וַיֵּיךְ לְמַרְי נֶפֶשׁ

And the Gemara explains

לֹא נִבְרָא יַיִן בְּעוֹלָם
אֲלֵא לְנַחֵם אֲבֵלִים
וּלְשַׁלֵּם שֶׁכֶר לְרֹשְׁעִים

Wine was created to comfort the bereaved and to reward the wicked for their Mitzvos in this world.

2

אֵל תִּרְא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם

And we expound

אֵל תִּרְא יַיִן שְׂאֲחֻרִיתוֹ דָּם

Do not overindulge in wine, because it can lead to one's death.

3

יַיִן יִשְׂמַח לִבֵּב אָנוּשׁ

כִּתִּיב וְקִרִינַן

יִשְׂמַח יִשְׂמַח

זָכָה מִשְׂמַחוֹ לֹא זָכָה מִשְׂמַחוֹ

An expression of gladness. *An expression of destruction,*

This depends whether one utilizes it properly.

4

וַיִּקְצֵץ נֹחַ מִיַּיְנוֹ
וַיִּדְעֵ אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן

חם awoke from his drunken slumber and realized what חם had done to him.

It is a מחלוקת whether

רָבְעוּ סָרְסוּ

He sodomized him. חם castrated him,

And the Gemara concludes that he actually did both

4 The Gemara continues expounding the incident with נח's drunkenness:

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם

נח planted a vineyard.

נח then told him

לא היה לך ללמד מאדם הראשון

?שלא גרם לו אלא יין

You should have learned to avoid the ill effects of wine

from אדם הראשון, as a ברייתא states

אילן שאכל ממנו אדם הראשון

גפן היה

The עץ הדעת was a grapevine, because

אין לך דבר שמביא יללה לאדם אלא יין

Nothing brings as much sorrow onto a person as wine.

However, the Gemara cites two other opinions:

2.

חטה היה

The עץ הדעת was wheat, because

אין התינוק ידוע לקרוא אבא ואימא

עד שיטעום טעם דגן

A child begins to develop his intellect when he starts to

eat grain. And as Rashi explains, it was called

עץ הדעת טוב ורע

3.

תאנה היה

The עץ הדעת was a fig tree, because the Pasuk says

ויתפרו עלה תאנה

They covered themselves with fig leaves, and so

בדבר שקלקלו בו נתקנו

They corrected themselves with the very instrument of their downfall.

=====

4

ויחל נח איש האדמה ויטע כרם
נח planted a vineyard.

נח then told him

לא היה לך ללמד מאדם הראשון
שלא גרם לו אלא יין

You should have learned

to avoid the ill effects of wine from אדם הראשון,

As a ברייתא states

אילן שאכל ממנו אדם הראשון
גפן היה

The עץ הדעת was a grapevine, because

אין לך דבר שמביא יללה לאדם אלא יין
Nothing brings as much sorrow onto a person as wine.

2

חטה היה

The עץ הדעת was wheat,

because

אין התינוק ידוע לקרוא אבא ואימא
עד שיטעום טעם דגן

A child begins to develop his intellect
when he starts to eat grain.

And as Rashi explains - it was called

עץ הדעת טוב ורע

3

תאנה היה

The עץ הדעת was a fig tree,

because the Pasuk says

ויתפרו עלה תאנה

They covered themselves with fig leaves,

בדבר שקלקלו בו נתקנו

They corrected themselves
with the very instrument of their downfall.

5 The Mishnah continues with many scenarios where a boy eats in a way in which he does NOT become a סורר בן סורה ומורה:
 1.
 אכל בחבורת מצוה
 If he ate with a group gathered for a Mitzvah purpose, he is not liable.
 The Gemara adds
 אינו חייב
 עד שיאכל בחבורה שכולה סריקין
 He is only liable if he eats in the company of worthless individuals.
 However, as Rashi explains,
 אם יש בחבורה אדם הגון
 לא מימשיך
 If there are any decent people at the meal, he is not liable, because he will not necessarily be drawn to indulgence.
 Nevertheless, the Mishnah ruled
 אכל בחבורת מצוה
 אינו חייב
 אע"ג דכולה סריקין
 If he ate at a Mitzvah gathering, he is not liable, even if the entire group was of worthless individuals, because
 כיון דמצוה קא עסיק
 לא מימשיך
 Since he is occupied with a mitzvah, he will not be drawn to indulgence.

5 אלוף

Many scenarios where a boy eats and yet does not become a סורר ומורה בן סורה ומורה

1

אכל בחבורת מצוה

If he ate with a group gathered for a Mitzvah purpose, he is not liable.

The Gemara adds

אינו חייב

עד שיאכל בחבורה שכולה סריקין

He is only liable if he eats in the company of worthless individuals.

However, as Rashi explains,

אם יש בחבורה אדם הגון

לא מימשיך

If there are any decent people at the meal, he is not liable, because he will not necessarily be drawn to indulgence.

Nevertheless, the Mishnah ruled

אכל בחבורת מצוה

אינו חייב

אע"ג דכולה סריקין

If he ate at a Mitzvah gathering, he is not liable, even if the entire group was of worthless individuals,

because

כיון דמצוה קא עסיק

לא מימשיך

Since he is occupied with a mitzvah, he will not be drawn to indulgence.

6

2.

אכל בעיבור החדש

If he ate at the meal intended to publicize when בית דין allows for a full month and pushes off ראש חודש, he is not liable.

Even though

אין עולין לה אלא בפת וקטנית

ואיהו אסיק בשר ויין

This meal consisted of only bread and beans, and he ate meat and wine; nevertheless,

כיון דבמצוה קא עסיק

לא ממושיך

Since he is occupied with a Mitzvah, he will not be drawn to indulgence.

3.

אכל מעשר שני בירושלים

If he stole money of שני מעשר, and bought meat and wine in Yerushalayim, he is not liable. As the Gemara explains

כיון דכי אורחיה הוא קא אכיל ליה

לא ממושיך

Since he is using the money in its usual manner, he will not be drawn to indulgence.

6

2

אכל בעיבור החדש

If he ate at the meal intended to publicize when בית דין allows for a full month and pushes off ראש חודש, he is not liable.

Even though

אין עולין לה אלא בפת וקטנית
ואיהו אסיק בשר ויין

This meal consisted of only bread and beans,
and he ate meat and wine;

Nevertheless,

כיון דבמצוה קא עסיק
לא ממושיך

Since he is occupied with a Mitzvah,
he will not be drawn to indulgence.

3

אכל מעשר שני בירושלים

If he stole money of שני מעשר,
and bought meat and wine in Yerushalayim,
he is not liable.

As the Gemara explains

כיון דכי אורחיה הוא קא אכיל ליה
לא ממושיך

Since he is using the money in its usual manner,
he will not be drawn to indulgence.

- 7 4.
אכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
If he ate forbidden foods, and the Gemara explains להשלים
Even if he ate most of a שיעור of meat, and supplemented it with some forbidden food, he is not liable, as the Mishnah continues to explain.
And, the Gemara adds, אכל בשר עוף
אינו נעשה בן סורר ומורה
If he ate the meat of a bird, he is not liable, but להשלים חייב
If he ate most of a שיעור of animal meat and supplemented it with some bird meat, he is liable.

7 4

אכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
If he ate forbidden foods,

and the Gemara explains

להשלים
Even if he ate most of a שיעור of meat, and supplemented it with some forbidden food, he is not liable, as the Mishnah continues to explain.

And, the Gemara adds,

אכל בשר עוף
אינו נעשה בן סורר ומורה
If he ate the meat of a bird, he is not liable, but

להשלים חייב
If he ate most of a שיעור of animal meat and supplemented it with some bird meat, he is liable.

8

5.
 אכל דבר שהוא מצוה
 ודבר שהוא עבירה
 He ate something that was a mitzvah, such as
 תנחומי אבלים
 A meal to comfort mourners;
 Or he ate something forbidden, such as
 תענית ציבור
 He ate on a public fast day;
 He is not liable, because the Pasuk says
 איננו שומע בקולנו
 And we expound
 בקולנו
 ולא בקולו של מקום
 If he not only ignored his parents, but also did not heed
 Hashem's commandments, he is not liable.
 =====

The Mishnah continues

אכל כל מאכל ולא אכל בשר
 שתה כל משקה ולא שתה יין
 אינו נעשה בן סורר ומורה
 עד שיאכל בשר וישתה יין
 שנאמר
 זולל וסובא

He does not become a בן סורר ומורה by eating and drinking anything besides meat and wine.

The Mishnah concludes

ואע"פ שאין ראיה לדבר
 זכר לדבר

Although the Pasuk does not specify meat and wine, we can bring some support from the following Pasuk

שנאמר

אל תהי בסובאי יין בזוללי בשר למו

8

5

אכל דבר שהוא מצוה
 ודבר שהוא עבירה

He ate something that was a mitzvah,
 such as

תנחומי אבלים

A meal to comfort mourners;

Or he ate something forbidden, such as

תענית ציבור

He ate on a public fast day;

He is not liable, because the Pasuk says

איננו שומע בקולנו

And we expound

בקולנו

ולא בקולו של מקום

If he not only ignored his parents, but also did not heed Hashem's commandments, he is not liable.

אכל כל מאכל - ולא אכל בשר
 שתה כל משקה - ולא שתה יין

אינו נעשה בן סורר ומורה

עד שיאכל בשר וישתה יין

שנאמר

זולל וסובא

He does not become a בן סורר ומורה by eating and drinking anything besides meat and wine.

The Mishnah concludes

ואע"פ שאין ראיה לדבר

זכר לדבר

Although the Pasuk does not specify meat and wine, we can bring some support from the following Pasuk

שנאמר

אל תהי בסובאי יין בזוללי בשר למו